

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21 szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a. könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadó hivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitaor térfogata 12 fillér.
Többzori hirdetésnél árkedezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Iparosainkról.

Mulnak csendesen az őszi vásárok. A gazdálkodó ember természetének minőségéhez, annak bekövetkező árához kötötte jó vagy rossz reményét; az iparos egész esztendőn át összehalmozott munkáját remélte értékesíteni az őszi lefolyása alatt. S bár ez őszi forgalom még mindig tart, már is előre látható, hogy befejezte után ismét az lesz a panasz, a mi évek óta folytonos: nincsenek jó vásárok; rosszak a vásárok; az embereknek nincs pénzük; a munka anyaga drága; a munkás-bér nagy.

A gazdasági viszonyok nyomottsága országos, sőt azt mondhatnók, hogy e nyomottság általánosságban egész Európára kiterjed; s így arról egy szűk határok közé szorított társadalmi lap hasábjain elbusulni vagy orvoslást nyújtani, ártatlan erőlködés lenne. Iparosaink napról-napra jobban bekövetkező elkedvetlenedése azonban oly kérdést képez, melylyel még, ha kellő eredmény nélkül foglalkozunk is, helyesen vélünk cselekedni s legalább kedélyünket nyugtatjuk meg.

Nem kell messzire visszatekintnünk e város történetében, hogy képet alkossunk magunknak egy Rimaszombatról, mely a századokon át virágzott, szeretett és általánosan megbecsült ipar messze földön ismert erős fészke volt.

A lakosság jelentékeny többsége a különféle keresetnél kerelettebb iparcikkék előállításával foglalkozott. Árúit országos hírv vásárain itt helyben éppen úgy, mint messze vidéken drága pénzen értékesítette s bár a hangya szorgalommal s egyszerű életmód között gyűjtött pénznek magának, mint tőkének azon időkben nem sok gyümölcsöző képessége volt, — a jólét, a független polgári érzés és a szó nemes értelmében vett büszke polgári öntudat éppen az iparos osztály rétegében dominált legimpozánsabban. És az iparos, ha fiú-gyermekeire hagyhatta iparát, ha leányát hasonló iparos emberhez adhatta feleségül, lelki megjutalmazást látott benne szorgalma s polgári erénye díjául; míg ma, igen sok szegényebb sorsú iparos nemesak hogy fiá-

ból, leányából uri hajlamokkal megmértelyezett generációt igyekszik maga után hagyni, de még maga is azon töprekedik, mi módon szabadulhatna meg szerszámaiktól, melyek egykor elődeinek a legfüggetlenebb megélhetést, sőt társadalmi pozíciót biztosították, hogy feleseréljék azt most egy cselédi, egy szolgai állással, mely jövedelmez ugyan egy esztendőben biztos 3—400 koronát s tán kevesebb testi munkát is igényel, — de a mely állásában le kell mondania önállóságáról, mely egykor diszitette, s e laza és lelkesedést nélkülöző munkája közben pedig a felszaporodott üres órákban alkalma nyílik elmélkednie a felett, hogy mégis csak milyen pária a szegény ember. S nem veszi észre, mily rossz cserét csinált. Megfinomodott ugyan a két keze bőre, de a lelke elveszítette üdeségét, elsötétítette azt az uraskodás csalóka fénye, mely műhelyétől elcsábította.

Hallgassuk meg azonban iparosaink védekezését is, kik az efféle feljegyzésekben is csak elnyomatásukat látják növekedni.

Azt mondják: sok ipar kiment a divatból; gubát, czifra szűrt már ez a vidék nem visel, nem vesz. Igazuk van! De 50 esztendő alatt a gubás- és szűrszabó-mesterségre hány ifju lépett? Ugy-e hogy kevés? Mindenesetre oly kevés, hogy esetükből az általános iparos osztály sorsára következtetést levonni nem lehet. Van a gubás- és szűrszabó mesterségen kívül még igen sok olyan ipar, mely divatját multa, de a kik azokat régenre kultiválták, már meghaltak s nem lépett pályájukon nyomukba senki.

Azt mondják: a gyáripar megöli a kisipart.

A mi igazság e divatos frázisban van, az kétségtelenül megegyezhetetlen; mert például, ha egy skatulya gyufát 2 fillérért adnak skatulyástól együtt, a mit mind géppel és nagyban állítanak elő, bizony neveltséges, vagy az éhenhalba kergető vállalkozás volna tőlem, ha hozzáfognék egy ollóval, egy csomó papirossal és csirizzel gyufafazsákoskákat csinálni — kisiparszerűleg, mert hiába, a versenyt nem tudnám kiállani a legkisebb gyárral szemben sem; s

ilyen példa van számtalan. De kérdem; annyira nagy-e már hazánkban s különösen vidékünkön a gyáripar, hogy már mindent, a mire a város és vidéke lakosságának szüksége van, gyárilag állítanak-e elő? avagy mindenünket a gyárakból szerezzük-e be? Vagy azt kérdezem: el tudja-e ember képzelni az állapotot és időt, a mikor mindent, de mindent a gyárak fognak előállítani s iparos emberekre, kik műhelyükben dolgoznak, nem lesz szükség a világon? . . . Fognak-e nekem valaha házat építeni gyárilag? S ha igen: Amszterdamban csinálják-e azt meg, vagy itt Szombatban? Ha egy asztalt, széket, dézsát, tekenőt, kútkávát, csatornát, lajtorját, vagy más egyéb ilyenfajta szükségletet akarunk fedezni: melyikünk megy a gyárakhoz? vagy hol vannak azok a gyárak, melyek ezen említett tárgyakkal egyenkint történt megrendeléseit teljesítik?

Kisiparosra mindig szükség lesz.

S hogy ma is szükség van, ugyan ki czáfolhatja meg? Tán az ő örök panaszuk? Hiszen e panasz alaposágát mindannyian megdöntjük mi, kik velük dolgoztatunk. Munka- és megrendelés hiányról panaszkodnak s a rájuk bízott, gyakran nagyon is sürgős megrendelésnek idő hiányában néha félesztendeig sem tudnak eleget tenni. (Tisztelet a kivételnek.) Hogy lehet ez? . . . Hiszen halljuk tőlük, hogy aránylag sokan vannak s egymástól nem élhetnek meg.

Engedje meg nekem az iparos osztály s az ezen jó sorsra érdemes társadalmi elem, helyzete iránt mélyen elszomorodó részvét, hogy egy kijelentést tegyek; azt ugyanis, hogy bajaiknak s elégedetlenségüknek okai nem mind rajtok kívül vannak, de ez okok jelentékeny része bennünk is.

Munka van; dolgozni kell!

E két állítás valóságát nem tagadhatja semmiféle állásu ember.

A kelleténél nagyobbra vágyás, az uraskodási hajlam általános térfoglalása sújtja most egész társadalmunkat. Nem teszek talán szemrehányást az iparosoknak — hiszen e betegségben szenvedniök nekik is szabad — ha konstátálom, hogy ők is silylik e kórságot. E közös baj or-

TÁRCZA.**A fenséges ur vadászik.*)**

Írta: TERHES SAMU.

A miglézi kastélyban nagyban készülődtek a fenséges ur fogadására. Az egész kastély valóságos lázban volt. — Nem minden esztendőben jön el erre a birtokára a fenséges ur, — ki kell tenni a fogadásnál.

A megrepedt kapu boltozatot kijavították, a park utait szépen rendbe hozták, kihomokolták, a szobákat kiszellőztették.

A főerdész urnak volt a legtöbb baja az egész dologgal. Ő volt felelős mindenért, hát mindennek utánna kellett nézni. Vagy három napig egyebet sem csinált, mint felment a kastély emeletére, lejött a földszintre, azután ismét talált valami tennivalót az emeleten. Közbe szidta az embereit. Hol az egyiknek, hol a másiknak ígért egy pofont. — Néha meg is adta.

De a kastély rendezése még csak a kisebb dolog volt. Sokkal nagyobb bajjal járt a vadászat előkészítése. A fenséges ur szenvedélyes vadász volt és a főerdész tudta, hogy ha sikerül vele egy medvét lövetni, ez nagy befolyással lesz az ő fizetés-felemelésére. Az összes ke-

* Mutatvány szerzőnek „Igaz történetek“ című legközelebb megjelenő kötetéből.

rülő népség mozgósítva volt. Három hatalmas maczkót nyomoztak ki és őrizték is őket mint a szemök fényét. Pedig ez nem is éppen valami könnyű dolog. Éjjel-nappal mindig a medve után lenni, kipuhatólni teljesen, hogy merre szokott barangolni, hol szokott megpihenni. A lehető legnagyobb óvatosság, ügyesség, az erdőnek és az állat szokásainak teljes ismerete szükséges hozzá. — Körülbelül harmincz ember őrizte ezt a három medvét, a melyek arra voltak hivatva, hogy fenséges kezek által lövessenek le. — Egy medvének elég szép halál.

Erthető dolog, hogy a főerdész ur nem kevés izgatottsággal várta a fenséges urat. Ugy sürgönyözték neki a központból, hogy három vendégével együtt a délutáni vonattal érkezik. Mire a vasuti állomásról ide jönnek a kastélyba, este lesz.

A fenséges urék csakugyan be is tartották a programot és este félnyolczkor robotott be a három hintó a kastély udvarára.

Az elsón jött a fenséges ur meg egy katonatiszt, a másikon egy hosszú angol kinézésű fiatal ember, — a fenséges ur veje, — meg ennek a bátyja. A harmadik kocsin pedig a házi orvos, a kit a fenséges ur mindenüvé magával vitt.

A fenséges ur nagyon kimerültnek látszott, nagyon megviselte a hosszú ut. Nem is vacsorált, hanem egyenesen lefeküdt. A vendégek sem voltak fel sokáig, csak a katonatiszt tett még egy nagy sétát a holdfényenél.

Másnap hajnali négy órakor már talpon voltak. A fenséges ur és vendégei egyszerű szürke vadász ruhában, közönséges szénégető szekereken vonultak ki az erdőbe, fel a hegyek közé. Különben ezek a szénégető szekerek sokkal kényelmesebbek, mint a hogy gondolná az ember. A ki a szekér közepén a két tengely közt ül, alig érez valami kis rázást és mivel a szekér hosszú, keskeny, a tengely pedig aránylag nagyon hosszú, igen nehezen borul fel.

Gyönyörű szép reggel volt. A szellő, a mely alig libbentette meg a falevelet, mintha csak azért kerekedett volna, hogy a fenyves erdők illatos „jó reggelt“ kivánását hozza a völgybe. A nap éppen akkor kelt fel, megaranyozta a nyugati láthatáron uszkáló pár bárány-felhőskét, ragyogó sugára végig suhant az erdő felett, búbajos élelet öntött annak éjszakai csendjébe, meg-meg akadt egy-egy korai harmatcsepp és azt csillogó drágakővé változtatta.

Még nagyon hűvös volt. A vadásztársaság, — jól beburkolódzva felső kabátjukba, élvezte a pompás nyári reggelt. Nem nagyon beszélgettek egymáshoz, csak tárguló tudóval szívták magokba a hegyek balzsamos levegőjét.

Beletelt vagy két óra, míg a bukkános hegyi utakon felérték a vadászat színhelyére. A felállás, rendelkezés is igénybe vett egy kis időt, úgy, hogy lehetett körülbelül hét óra, mikor a hajtók lármája felhangzott a mély völgyből.

BLOCH ÁRMIN

a „hazai iparosarnokhoz“

MISKOLCZ, Széchényi-utca 133.

„Oroszlánygyőzsertár“ mellett.

Ajánlja dűsan felszerelt gyári raktárát menyasszonyi kelengyékben, kitűnő vásznak, szépségségi asztalneműk, legdivatosabb kész fehérneműkben, saját gyártmányú kézi himzések, paplanok, elismert jó minőségben és jutányosabb árban, mint bárhol.

Kívánatra szakember kiküldetik kelengye vállalás céljából, avagy próbaküldemény bérmentve eszközöztetik. Vidékről való meglátogatás esetén 300 korona vételnél két másodosztályú menetjegy ára visszatérítetik.

Zsebkendőkben folyton ujdonságok. — Házi fonalakat elvállalok szövés céljából. Már 20 korona postai megrendelésnél bérmentve. — Hazai ipar nagybani terjesztése.

voslását azonban nem eszközölheti mindenki egyforma könnyűséggel. S határozottan állíthatom, hogy e kérdés megoldásánál az iparosok helyzete könnyebb a tisztviselőkének. Egyvonalon álló tisztviselők között tehetség- és munkaerőbeli különbség óriási lehet — a fizetésük azért csak egyforma. Az iparosok között a szorgalmas és ügyes az előre jutás. És ki tagadhatja azt, hogy egy ügyes, takarékos iparos sokkal hamarabb meggazdagodik tisztességes keresetéből, mint egy hivatalnok akár a legmagasabb fokon is? A tisztviselő felemésztí összes évi fizetését, mert, mint mondani szokták: „rangjához méltóan kell élnie.“ Miért akar az iparos rangján felüli módon élni? . . . Miért tanulja el a tanult osztálytól annak éppen a gyengéjét? Hiszen az iparos abban is szerencsésebb a hivatalnoknál, hogy nincs rangosztályba csoportosítva s ha kell neki vagyoni vagy tisztességbeli fokozat, pár esztendő alatt a szabadversenyben átugorhat annyi fokot, a mennyit akar, a mennyit képes . . . de igenis szükséges, hogy az a főelv lebegjen szeme előtt, hogy előbbvaló legyen a munka mindennél, de legkülönösebben előbbvaló legyen az a korán támasztott igények és hiu vágyakozásoknál.

Ezt a tanácsot akartam én most iparos osztályunk lelkére kötni e sorokkal; s arra kérem, szívelje meg a beinfoglaltakat. Vezérlő irányzatot pedig ne ostorozásnak tekintse, hanem oltó késnek, mely, ha tán sebet ejt is, — metészésének célja: a gyümölcs nemessége. M.

Peticzió!

Bátran kezdhethük ezzel cikkünket: „végre beadták a peticiót!“ Mert pár hét óta egyebet se hallottunk a társaságokban, szalonokban, vasuti kocsikban, mint „petició“; egyébről sem beszéltek, mint e most még különleges eljárási módozatról, sőt az inasgyerek az utcán is a petició d-moll hangjából füttyörészgetett, a tamásfalvai favágó ember pedig szintén már nagyurasan nem „pályinkát“ iszik többé, hanem egy porézió peticiót. Verebek a száraz galyakon erről csiripolnak, ezt a szót deklínálják a diákok az iskolában, sőt már az alsós kalabriászban is meg van a petició, ami nem egyéb, mint Bélakassza — Béla és kassza nélkül.

Lehet-e esodálni, hogy a petició tehát ily hosszú vajadások után megszületett — nem bánatunkra, hanem a társadalom nagy örömére! Üssétek meg a sokat használt nagy dobot, huzzátok meg a harangokat, ujjongjatok és ússzatok diadalmában: be lett adva a petició!!

Beadták *Biró József* és társai.

No de lássuk örömről okait:

Rimaszombat város társadalmi életében és javára a mai viszonyok között és a választás óta történtek után valóban nem lehetett jobbat, helyesebbet és okosabbat cselekedni, mint azt, hogy a választást megpeticionálták. Mert a választás óta — ellenére minden jóra való törekvésnek és csillapító nyilatkozatnak, — bizonyos ahhoz értő művészek mesterségesen szították a polgárság egy részében az elégedetlenséget, a hiu ábrándokat és ama balga hitnek a tűzét, hogy nemsokára megint új választás lesz!

Hiába volt minden tiltakozás, minden magyarázat, minden kézzelfogható bizonyítás, hogy bolondság ilyen képzeldésben pocskolni a drága időt tovább, — nem használt semmi. Mert hát a nép naiv észjárása jobban szeret hinni a mesékben, a legendákban, mint a valóságban. — Rudolf trónörökös például még ma sem halt meg a nép hitében, csak világgá bujdosott, de majd vissza jön egyszer és akkor! . . .

Ilyen a naiv rimaszombati választókerület népe is, leg-

Lassan jöttek felfelé a meredek hegyen, — rövid csattogó botjukkal minden bokrot megzörgetve.

A fenséges urnak egy terebélyes bükkfa alatt volt a „standja“. Ott állott, egyesüv golyós fegyverével kezében és feszült figyelemmel hallgatta a hajtók lármáját. A háta mögött volt a főerdész ur, a ki igen jó lövő hírében állott. A medve tudniillik ha megsebzik, néha nyombáskodni is szokott. A fenséges ur tehát sokkal nyugodtabb és nem reszket annyira a keze, ha tudja, hogy a háta mögött egy biztos kezű ember áll.

A hajtók mindig közelebb és közelebb jöttek. Egyszer csak közvetlen közelből lövés hallatszott. A fenséges ur szomszédja, a katonatiszt lött a medvére, de nem találta halálosan. A sebzett állat a sűrű galagonya bozóton keresztül egyenesen a fenséges ur felé csörtetett. A mint kiért a tisztásra, a fenséges ur felemelte fegyverét és reszkető kézzel rálőtt a medvére. A lövés után iszonyú ordítás hallatszott, de ez nem állati ordítás volt, hanem egy halálra sebzett ember halálkiáltása. A fenséges ur reszkető kezével a medve helyett egy hajtónak a tüdejét lötte keresztül.

A szegény ember csak megtántorodott, végig esett az erdő puha pázsitján, száján előhabzott a vér és pár pillanat alatt meghalt. A megsebzett medvét pedig a főerdész golyója terítette le.

Természetesen iszonyú zűrzavar keletkezett. Mindenki hallotta az agyonlőtt hajtó halálordítását. Vadászok, hajtók mind oda siettek. Az orvos letérdepelt a földön tekvő hullá mellé, megvizsgálta, de már csak a beállott halált tudta konstatálni.

A fenséges ur roppant nagy zavarba jött. Nem tudott egy szót sem szólni. Leolvasta mindenkinek az arezárolt, hogy őt tartják a halál okozójának.

A főerdész őrizte meg legjobban a hidegvérét. Az alatt a pár pillanat alatt, míg az orvos megvizsgálta a hullát, átgondolta az egész dolgot. Mikor látta a nyárfalevélként reszkető fenséges urat, gyorsan átvillant agyában az a gondolat, hogy magára vállalja a bűnösséget.

Előadta töredezett hangon, hogy a hajtót ő lötte meg. A mint a megsebesített medve a hajtóra rohant, ő látta, hogy annak az embernek vége van, — nem

alább részben ilyen! Ezt a kisebb részt, mely szuggérálva van, örökké szerencsétlenné tette volna az a gondolat, hogy meg nem próbálta a — peticiót. Ezt a csodaszert, melyről azt hiszi, — mert elhitették vele, — hogy a holtat is feltámasztja, holott csak az élet erősíti meg a törvénynek és igazságnak erejével. A feltevéseket a petició sem változtatja igazsággá.

De mivel hogy most már megpróbálta, ha nem is lesz meg e próbának a reménylett vérmes eredménye, talán végre belenyugszik mindenbe, talán végre belátja majd a kuria ítélete után, — ha ugyan ezután is nem fogja részrehajlónak mondani az ítélő fórumot, — hogy a *Farkas Ábrahám* megválasztása Magyarország egyik legtisztább választása volt, a mely valaha a törvényesség szigorú korlátain belül lezajlott.

Mert az volt! Ez kétségbevonhatatlan igazság. Tény, melyet most már a legpartatlanabb, legfőbb bíróság fog megállapítani. Mert mást meg nem állapíthat.

A partatlan, szigorú, törvénylátó bírói szem ugyanis nem ül fel sem képzelődésnek, sem ámitásoknak, sem pedig ravaszul kieszelt farfangoknak. Ott bizonyíték kell. Állítani lehet mindent, de bizonyítani nem lehet mást, mint azt, hogy *Farkas Ábrahám* óriási többséggel a legtisztább választás útján lett rimaszombati képviselővé.

Ha ez így van, — pedig így van! — akkor egyszer már aztán a legfőbb bíróság és a törvény iránt való tisztelet hatalma előtt végre valahára talán mégis csak meghajolnak majd azok az emberek is, akik társadalmi életünk végtelen kárára, közéleti szereplésük közben mindent és mindig elszéleskedve, nemcsak elsőzzák, hanem meg is kozmástitják a nép levesét.

Akkor aztán majd végre lecsillapul és megnyugszik a mesterségesen felzaklatott népkedély is abban, hogy itt öt esztendőnél hamarabb választás nem lesz, ha csak a mandátum az országgyűlés feloszlatása folytán véletlenül előbb meg nem szűnik.

Es ha ebbe a megdönthetetlen igazságba a mi elámitott népünk egyszer belenyugszik, — mert most már a *magá jőzan* esze fogja neki azt diktálni, — hogy a megváltozhatatlanba és a törvény erősségébe bele kell nyugodni: akkor aztán helyreáll végre a társadalmi rend és béke áldáshozó uralma, a melyre sokkal nagyobb szükség van városunknak, mint arra, hogy egyesek a választási izgalom folytonos ébrentartásával önmaguknak — mondjuk, hogy — „dicsőséget“ szerezzenek.

A társadalmi béke anyagát tehát *Biró József* ur és társai hozzák vissza városunkba az által, hogy nyílt, törvényes uton bebizonyítják a *Farkas Ábrahám* megválasztásának tisztaságát és megdönthetlenségét.

Ezért a lekötelező szívességért a mi társadalmunk valóban nem lehet eléggé hálás *Biró József* és társai ügyis mint a közéletnek mátlól fogva kimagasló vezéralakjai, s ugyis mint e város társadalmi érdekeinek ez idő szerint legfőbb jötevői iránt.

Biró József és társai előtt tehát azon szerény és tiszteletteljes véleményünket vagyunk bátrak kifejezni, hogy őket a magyarok és törökök istene sokáig éltesse!

Roskadozó vármegyeház??!

Tekintetes Szerkesztőség!

Kérem alábbi nyilatkozatomnak becses lapjában helyet szorítani:

„Azon hamis hírekkel szemben, melyek egyik helyi hetilapban „Roskadozó vármegyeház“ czim alatt közöltettek, kötelezve érzem magam nemcsak műszaki szempontból, hanem az igazságnak megfelelően is nyilatkozni.

Czikkiró azon kérdéssel fordult a felülvizsgáló-bizottság egyik tagjához és hozzám, mint műszaki közeghez — a rimaszombati társadalom egyik általános tisztelt tagja jelenlétében — még mielőtt lapjában közleménye megjelent volna: „Vajjon mi igaz azon kőza hírekből, miszerint az ujonnan épült vármegyeház ács munkája, különösen tetőszerkezete és mennyezet-gerenda szerkezete rossz, illetve korhadt volna?“

Válaszul kinyilatkoztattuk azt, hogy ezen hírek a valóságnak meg nem felelnek és kértük arra, miszerint ezt lapjában közzé is tegye.

tudta magát tovább türtöztetni és rálött a medvére, akkor, mikor már közvetlen a hajtó mellett volt. A golyó ezélt tévesztett. Medve helyett embert talált. A medve ekkor gyorsan megfordult és a lövés irányában kezdett nyomozni. Nekik is menthetetlenül végök lett volna, ha a fenséges ur egy jól irányzott lövéssel le nem teríti a medvét.

A fenséges ur megkönnyebbülve lélegzett fel és hálásan pillantott a főerdész felé.

A vadászatnak természetesen vége lett. A másik két, nagy fáradsággal kinyomozott medvét hagyták tovább ezammogni az erdő sűrűjében. A két hullát faágakra fektetve vitték a szekerekhez és ott befektették az egyik szekérbe alóla a medvét, felülre az embert. Szegény paraszt, az se gondolta volna, hogy még aznap ilyen nagyurasan medvebőrön fekdüdjék. Hja az ember sohasem tudja, mikor viszi fel Isten a dolgát.

Mikor leértek a kis tót faluba, az agyonlőtt hajtó felesége nagy javszékeléssel fogadta a gyászhiert. Két kis gyerekével együtt zokogva borult agyonlőtt urára. De a tájfalma nem tartott valami sokáig.

A fenséges ur szépen gondoskodott az árván maradt családról. Házat, földet és egy csinos kis összegecskét adományozott nekik. Az asszony még csak a harmincezas évekebe járt. Akadt hamarosan kérője, a ki nem is volt olyan részeges, mint a megboldogult, meg sokkal fiatalabb, különb legény volt.

A főerdész megtette ön maga ellen a bűnvádi feljelentést. Epen akkor lépett életbe az új esküdtribirósági intézmény. Az esküdszék természetesen felmentette a közönség általános tetszésnyilvánítása mellett. Nemsokára megkapta a fizetésfelemelést és a fenséges urnak legkedvesebb embere lett.

A lapok bővebben foglalkoztak az esettel és különösen kidicsérték a fenséges urat, részint mint kitünő vadászt, a ki még az olyan válságos pillanatban is keresztül lövi a medve szívet, részint pedig mint jószívű adakozót, a ki gondoskodott a szegény szerencsétlen családról.

A fenséges ur pedig elment vadászni egy másik birtokára, a hol több a medve és kevesebb a hajtó.

Ezen információk ellenében a fent jelölt cikk jelent meg, melyet egy hétre rá valóságos kirohanás követett, nem ugyan műszaki értelemben, hanem csakis személyes és talán valamelyes politikai ízzel.

Miután sem politikai, sem személyes ügyekkel foglalkozni nem hivatásom, ennél fogva csakis műszaki szempontból kívánok nyilatkozni.

A vármegyeház felülvizsgálatára kirendelt bizottságnak jogában áll minden munkát megvizsgálni és ahol azt szükségesnek tartja, ott bontásokat eszközölni. Így történt az az alapoknál, midőn azok mélységéről és minőségéről is bizonyosságot kívánt szerezni, így a lépcsők befalazásánál és másnemű munkáknál, valamint a csaposgerendáknál is.

Hogy a felülvizsgálat hiány nélkül vette át a fedélszerkezetet, azt a felülvizsgáló jegyzőkönyvben bárki is — ki arra hivatott — megnézheti, hogy abban semmi hiány nincsen, azt egyszerű megtekintésre is láthatjuk, így hát sehogysem áll czikkiró azon állítása, hogy az rossz volna akár anyag, akár munka tekintetében.

A csapos gerenda, mennyezet-szerkezet felbontása azért eszközöltetett, mert a gerenda-mennyezet szerkezetek mindig különös elővigyázatot igényelnek. Ezen elővigyázattal a felülvizsgáló bizottság élt is és daczára annak, hogy az összes csapos-gerendák felfekvési helyeit felbontatta, mégsem konstatált oly hiányokat, melyekre különös intézkedéseket látott volna szükségesnek. Hogy a gerenda-mennyezet szerkezetéhez felhasználott faanyag jó volt, azt legjobban bizonyítja az, hogy az anyag állami erdőkből lett beszerezve, hol csak hibánélküli és csakis egészen egészséges fát árusítanak; bizonyítja továbbá az is, hogy az ellenőrző közegek minden egyes darabot behasználás előtt meg is vizsgáltak.

Ha esetleg az 5 évi jótállási idő alatt valamely darab mégis megromlana, ami előfordulhat bármely elővigyázat mellett is, azt *vállalkozó tartozik* saját költségén kicserélni, a miért is a jótállási idő leteltéig nemcsak a biztosíték, hanem a jótállási biztosíték is vállalkozótól benntartatik.

Ezek után csakis annyit kívánok még a „Roskadozó vármegyeház“ cikkre megjegyezni, hogy czikkirót nem szakértelem vezette, melynek hiányát önmaga is elismeri és mit magam is szívesen aláírok, hanem kicsinyes személyeskedés, melynek mibenlétét kutatni nem érzem magam hivatva.

Tekintetes Szerkesztőségnek teljes tisztelettel.

Rimaszombat, 1901. november 5-én.

Lohr József, építész.

*

Lohr József építésznek a Mandel, Hoffmann, Quittner-czég megbízottjának előbb olvasható nyilatkozata után a nagy szenzációra számított hírlapi közleményre az igazság érdekében következőket tartjuk helyesnek elsorolni:

A felülvizsgáló bizottság a tetőszerkezetet kifogástalannak minősítette; azonban a mennyezet-gerendázat egyenkénti felderítése alkalmával 4—6 gerendát talált „gyanus“-nak; azaz olyannak, melyről ez idő szerint nem volt megállapítható, ha vajjon azokban a korhadás csirái nincsenek-e meg. A kérdéses mennyezet-gerendák felső felületei ugyanis vereses szint öltöttek magukra, s mert az egészséges fának színe fehér, az aggály innen keletkezett. A tiszta valóság érdekében itt meg kell jegyezni, hogy a gyanusnak talált gerendák a vállalat által megfaragtattván, azoknak belseje ismét a legegészségesebb fa színét mutatják.

A vármegyeház építésére kiküldött bizottság akkor, a midőn a vállalkozó czég a mennyezet-gerendákat fel szállította, azoknak elhelyezését addig, míg azok teljesen ki nem száradnak, jegyzőkönyvileg megtiltotta, s arra adott felhatalmazást, hogy a gerendák csak akkor legyenek elhelyezendők, a midőn teljes alkalmasosságuk az építési ellenőr és a művezető építész által konstatáltatni fognak. Tény az, hogy az építés-vállalat ezen kötelezettségnek meg is felelt, s hogy minden csapos gerenda külön-külön szakértői vizsgálat után tétetett helyére.

Ezekből aztán az tűnik ki, hogy az egész épületre elhelyezett mintegy 3200 korona értékű képviselő mennyezet-gerenda közül 4—6 találtatván „gyanus“-nak, a vármegyei székház tetőszerkezete avagy mennyezete a bedőlés és összekorhadás veszélyétől oly távol van, mint Jeruzsálemtől — Putnok; de kitűnik az is, hogy az építő bizottság körültekintő gondossággal járt el ezen gerendák elhelyezésénél is, — a midőn természetesen az elkövetkezik, hogy felületességel nem vádolható s bátran tekinthet a vármegye közönségének szemébe, mert — bármennyire óhajtának némelyek — a „megrovó ítélet“ semmi körülmények között nem érheti.

A szakértők beszélnek; ezek azt állítják, hogy a legegészségesebbnek látszó fa is magában hordhatja a gombásodás csiráját, anélkül, hogy azt emberi szem fedezni képes lenne a használatba vétel előtt; s éppen ezen okból a mennyezet és fedél-szerkezet biztosítása végett hosszabb tartalmu jótállási idő szokott kikötetni. Így történt ez nálunk is, hisz ez irányban a jótállási határidő öt esztendőben lett kikötve. Ha tehát a felülvizsgálat a 4—6 gerendának egészségtelen voltát *valóban fogja konstatálni*, akkor sincs mitől aggodni, mert nemcsak, hogy az erre való biztosíték a vármegye kezelése alatt van; nemcsak, hogy a vállalatnak jelenleg is mintegy 30000 koronát meghaladó követelése létezik a vármegyeház építéséből kifolyólag, hanem ezek mellett hogy visszaesésben nincsen, de hova-tovább erősödik.

A „haza bölcsé“ Deák Ferencz akkor, a midőn a sajtótörvény átdolgozásáról volt szó, s megkérdetett, hogy mily módon tartaná helyesnek e törvény átalakítását, röviden ezt felelte: „El kell törülni az összes törvényt és rendeleteket, az új törvénynek pedig egy §-ból kell állani, abba azt kell bevenni, „hogy hazudni nem szabad, s a ki ezt megszegi, a sajtó előnyeit ne élvezhesse.“ Lakonikus válasz, de bölcs.

Egy időben virágzott a revolver-journalistika, senki és semmi előtte szerint nem volt, a míg meg nem fizettetett. Távol áll tőlünk a „Roskadozó megyeház“ szerzőjét vagy kiadóját ilyen tendenciákkal megvádolni; de nem tudunk elzárkózni annak felemlítésétől, hogy akkor, a midőn a végrehajtó bizottságot s a tetős és mennyezet-szerkezetet elkészítő ács-mestert meggyanusította, s utóbbinak talán szakértői képességét avatlatlan kézzel illetve — még esetleg vagyoni megkárosítását is

előidézhetette, mások részéről ily czélzattal is megtámadható.

A közélet a nyilvánosságot igényli, s mi elhisszük, hogy a közügyek iránti meleg érdeklődés vezette a czikk íróját; de nem tudjuk eléggé melegen ajánlani a higadtságát, az igazságszeretetet s azt, hogy mielőtt tényeket kívánna konstatálni, a vett értesülés valódiságáról saját érdekében győződjön meg. Ez azon ut, melyen a szavahihetőséget megszerezni és megtartani is lehet.

Részünkről ezzel a kellemetlen incidenssel végeztünk, annál is inkább, mert a folyamatban lévő felülvizsgálati eljárás lesz hivatva a kétségtelen igazságot megállapítani.

*

Ugyanezen ügyben vettük és adjuk a következő **nyilatkozatot:**

Tisztelt Szerkesztő ur!

Kérem szíveskedjék hecses lapjában e soroknak — melyek azt hiszem a közérdeket is érintik — helyet engedni.

Egy Rimaszombatban megjelenő pártpolitikai hetilap múlt vasárnapi számában „Roskadozó vármegyeház” czim alatt közzétett cikkben személyemet és üzleti érdekeimet mélyen sértő valótlan állításokra, minden komoly és tisztességes ember tájékozása végett egyelőre csak annyit jegyzek meg, hogy a szóban levő czikk szerzője ellen a törvényes megtorlás iránti lépéseket megtettem. Rimaszombat, 1901. november 6.

Varga Lajos

A gyógypaedagogiai oktatásügy vármegyénkben.

Gömörvármegye nagynevű szülöttje jólézi Chászár András, a magyar siket-néma oktatásügy megalapítójának 100 éves emlékére lett Jolsván siket-némák és vakok számára intézet létesítve.

A vármegyei legirányadóbb tényezői lelkesedtek az ügyért és sikerült is nekik a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur ő méltóságát az ügynek megnyerni olyképen, hogy egyszer s mindenkorra magára vállalta az összes tanerők állandó díjazását.

Jolsva r. t. város az ügynek oly áldozatot hozott, hogy példa nélkül áll hazánkban.

Egy 120000 koronát érő épületet bocsátott az intézet rendelkezésére, annak átalakítását magára vállalta, a mi szintén ezekben fog kerülni s ezeken felül évi 1500 koronával járul a felszerelési és főtartási költségekhez. Valóban lehetlenség olyan kis várostól többet kívánni, úgy is erején felül áldozott.

Gömörvármegyében 100-nál több siket-néma és vak gyermek található, a kik oktatás nélkül szülőik és a társadalom terhére és veszélyére nőnek fel.

A jolsvai intézet felügyelő-bizottsága a legutóbbi megyei közgyűléshez kérvényt adott be, hogy a megye, a melynek legelső sorban áll érdekében és kötelességében saját szerencsétleneiről gondoskodni, vegyen fel évi költségvetésébe oly segélyösszeget, a mely az intézet fennállását legalább részben biztosítaná.

A megyei közgyűlés felelt e kérvényre; felelt elszomorítón, lesújtón. Evi segélyül 100 koronát szavazott meg több mint százak!

Tekintve azt, hogy az ez évben fölvételért folyamodók száma 33, a kik mind oly szegények, hogy közülök egy sem bírja magát fenntartani; tudva azt, hogy egy gyermek havi ellátása 10—12 frtba kerül, s figyelembe véve a tényt, mely szerint az adományokat gyűjtő iverk százai közül 85 üresen azzal a megjegyzéssel jön vissza: „nem fogadta el”, önkénytelenül is az a gondolat támad bennünk, vajjon helyén van-e egy ilyen humánus intézet vármegyénkben?!

Hevesvármegye is állított egy ilyen intézetet, az is lelkesedett az ügyért, s lelkesedésének bizonyítéka az a 4000 korona, a melylyel az intézetet évenként segélyezi. Községeinek száma fele sem annyi, mint vármegyénkben; siket-némái és vakjainak száma fele.

A siket-néma intézetnek feladata nemcsak szellemi, hanem testi táplálékkal is ellátni növendékeit, mert azok szülői számba nem vehető esekély kivétellel, földhöz ragadt szegények.

Az ügy érdekében kérjük a vármegye ügyeit intéző urait, gondolkozzanak a dolog fölött, s keressenek módot arra nézve, hogy az ügy kellő megoldást nyerjen.

Hírek és vegyesek.

Képviselőink. Az orsz. szabadelpárt egyik al-elnökévé az alakuló értekezleten újra Szentiványi Árpádot választották. A képviselőház osztályába pedig következőkép soroztattak be képviselőink: gróf Andrássy Géza és Kubinyi Géza a közlekedésügyi, (utóbbi a mentelmi bizottságba is) Szentiványi Árpád a kérvényi és összeférhetlenségi, Farkas Ábrahám és Fáy István a földmivvelésügyi s Putnoky Mór a számvizsgáló bizottságba.

Kinevezés. A helybeli állami elemi iskola gondnokságában az elnöki szék Nagy Ferenc halálával megüresedett s azóta betöltetlen maradt. Mint most örömmel értesülünk, erre a fontos tiszteletbeli állásra vármegyénk főispánja Lukács Géza vármegyei főjegyzőt nevezte ki. Ilyenformán a községi polg. leányiskolának és az állami elemi iskolának adminisztrációja nagyon helyesen egy vezetés alá került, mert most már mindakét testületnek Lukács Géza az elnöke.

Kinevezés. Öfelsége e napokban Dr. Richter Aladár budapesti egyetemi magántanárt, a Nemzeti muzeum egyik osztályórét, városunk jeles szülöttét, ki egyszeresmind főgymnasiumunk ifjuságának is disze volt egykor, — kinevezte egyetemi tanárrá, az általános növény-tani szakon.

Október 31-én, a reformáció emléknapiján, prot. főgymnasiumunk szép emléktünnepet rendezett, melyen az igazgató választmány, a tanári kar és a főgymnasium protestáns vallású ifjusága vett részt. A teljesen egyházas jellegű ünnepélyt Czinke István ev. ref. lelkész és főgym. hittanár nyitotta meg lélekemelő szép imával. Majd Lóysch Ödön tanár tartott nagy történelmi jártasságról tanuskodó szép beszédet. A lélekemelő szép ünnepélyt több szavallat és az ifjusági dalkör egyházi és hazafias énekei fűszerezték. A községi polg. leányiskolában

szintén ünnepély volt, melyen a protestáns vallású növendékek vettek részt.

Pósa Lajos Radnóton. A kicsinyek édesszavu költője, az „En Ujságom” jeles tollu szerkesztője: Pósa Lajos — mint értesülünk — családjával együtt Radnóra, szülőhelyére jött lakni. Öszinte szívből üdvözljük az országiszerte dédelgetett költőt, s kívánjuk, hogy körünkben igazán jól, otthonosan és kellemesen érezze magát.

Miniszeri elismerés. A dobsinai állami polg. iskola érdemes igazgatója Róczy István, az elmúlt napokban töltötte be szolgálati idejének 25. évfordulóját. E negyedszázad alatt Róczy három magasabb fokú iskolát szervezett, melyek ma már a fejlődésnek és virágzásnak kitűnő jeleit mutatják s a magyar nemzeti népvnevelésnek mindannyian hatalmas bástyáit képezik. — Wlassits miniszter értesülvén az érdemekben gazdag igazgató jubileumáról: meleg hangu levelet intézett hozzá, kifejezve eddigi működéséért köszönetét és elismerését. Gratulálunk.

Esküvő. Kengyel Lajos nagyszuhai körjegyző f. hó 4-én vezette oltárhoz Sajó-Gömörön Záhonyi János ottani körjegyzőnek s a gömöri jegyzői kör derék főjegyzőjének szép leányát Nelliét. Öszinte szívből üdvözljük az ifju párt!

Eljegyzés. Csizy Katókat, Csizy Miklós nagy-rőcei polg. iskolai tanárnak s lapunk buzgó munkatársának szép és kedves leányát a napokban eljegyezte Kónya József, a hernád-kakói ev. ref. egyház ifju lelkésze. Öszintén gratulálunk!

Kinevezés. Helybeli egy. prot. főgymnasiumunknak egyik volt kiváló tanulója Iványik István végzett bányászt és kohászt, a pénzügyminiszter bányagyakornokká nevezte ki s egyszersmind a selmezbányai bányászati és erdészeti akadémiánál segéd-tanári teendőket teljesítésével bizta meg.

Koszoru-megváltás ezimen Dr. Löcherer Tamás várm. közkórházi igazgató-főorvos a Fehérkereszt egyelet elnökségéhez 10 koronát küldött halottak napján. A jótékony egyesület elnökségének köszönetét e helyen tolmácsoljuk.

Városi közgyűlések. Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó végén fogja közgyűlésén tárgyalni a város jövő évi költségeloirányzatát s december 10-én tartandó közgyűlésén fogja tárgyalni azt a kérdést, hogy a város tulajdonát képező épületek átalakításának stb. költségei a törzsvagyonból fedeztessenek-e, vagy pótdadó után.

Peticzió. A Farkas Ábrahám országgyűlési képviselő megválasztása ellen Biró József és társai kérvényt adtak be a kuriához, s a peticzió Zachár Emil bírónak osztatott ki. Az első tárgyalás a peticzió ügyében december hó 20-án lesz, s azután kezdődik a vizsgálat. Alig hihető, hogy a sok munkát igénylő ügyben jövő nyár előtt ítélet hozassék. — Ugyancsak kérvénnyel támadták meg Guttlohn Márton és társai a Rozsnyón megválasztott gróf Andrássy Géza mandátumát.

Birtokvétel. A bejei Szentmiklósy István, jelenleg a tornallyai takarékpénztár tulajdonát tevő birtokot gömöri Szentiványi József, a csorbai-tó volt tulajdonosa f. hó 4-én megvette 254000 koronáért. Öszintén örvendünk, hogy a megye régebbi kiváló birtokosa újra körünkbe tér.

A rendőr-kapitány ur b. figyelmébe ajánljuk a következőket: helybeli egyik jóhírű vaskereskedőnk apró, elemi iskolás gyermekeknek 4 filléren 9-es sz. revolver-golyókat elad. Az éretlen gyerekek a golyókat a kályhákba csapván, gyönyörködve hallgatják azok puffanásait; meg sem gondolva, hogy testi épségük, esetleg életük is veszélyben forog. Ki itt a hibás? Bizonyára nem az a kiskorú gyermek, hanem az a kereskedő, a ki 6—10 éves tanulóknak is eladja a nagyoknak való töltényeket, csupán a nyereséget tartván szem előtt! (B—tt.)

Tanügyi kinevezések. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszterium a dobsinai állami polgári iskolához Bakos Kálmánt rendes tanárrá, — a teketelhotai állami elemi iskolához pedig Majercsik Jánost rendes tanítótá nevezte ki.

Iskola és harangavatás Henczkón Folyó hó 3-án, vasárnap, a henczkói ág. hitv. ev. kis egyház lélekemelő ünnepet ült. Egy éve ugyanis, hogy új iskolája minden egyházi épületével leégett és így az egész falu pusztulásának sorsában osztozott. A nagy csapás azonban megmozdította a nemeskeblűek szívét, szegény és gazdag sietett segélyt nyújtani a leégettnek. A király két izben négyszáz koronával segélyezte e leégett egyházat, Dobsina nemes városa, az ilenczfalvi Sárkány család, gróf Andrássy Géza, a gömöri közművelődési egyesület, Nagy Elemér főszolgabíró és rajtuk kívül még számosan adakoztak az egyház javára. Az adakozó nemes lelkek áldásos munkájának betöltötésére sereglett össze az egyház népe és a vidék az elmúlt vasárnap, mely egyszersmind Chováts Pál lelkész ügybuzgóságának méltó megjutalmazása is volt. Terray Gyula főesperes személyesen áldotta meg a két új harangot és a kis egyház impozáns iskolaépületét, intelligens közönség, hét pap és a járás lelkes főszolgabírójának jelenlétében.

Postautalványok kifizetése. A postautalványok háznál való kifizetésére vonatkozó mult számunkban közölték kiegészítésül a következőket közöljük még: Magánfél nem kívánhatja, hogy utalványa ne háznál fizetessék ki. 40 koronáig, a család tagjai is átvehetik, azonfelül csak személyesen vagy az írásbelileg meghatalmazott kézbesítési díj darabonként 4 fillér, 5-nél több utalványnál 2 fillér, de legalább 20 fillér. A háznál kifizetett utalványt, vagy hol több utalvány van, a konsignációt a czimzett tartozik sajátkezüleg aláírni. — Ha a czimzett vagy jogos meghatalmazottja nincs otthon, a kézbesítés még egyszer megkíséreltetik, ha akkor sem kézbesíthető, értesítővel tudomására hozatik, hogy küldeménye még 14 napig a postahivatalban rendelkezésre áll. A kézbesítési díj csak egyszer szabható ki. A czimzettek kérhetik, hogy utalványaik a hivatalban gyűjtésenek és egy meghatározott napon fizetessenek ki, az azonban a kézbesítési díjra befolyással nincs. — Nem kézbesítettnek a háznál: a posta restante, a polgári és katonai hivatal részére jött utalványösszegek, ha az ellenkezőt nem kívánják. A kik az utalványaik elhelyezésére havi 4 korona díjért fiókot rendelnek, ha ebbe levelezéseiket is el akarják helyeztetni a rendes fiókdíjat is kötelesek fizetni. Az ily raktáros feleknek naponta 2 óra

áll rendelkezésükre az utalványok átvételére. Ezen raktáros (fióktartó) felek meghatalmazottal is átvétethetik utalványaikat. A polgári és katonai hatóságok utalványaikért kézbesítési illetéket nem fizetnek.

Birtokvétel. A folyó hó 5-én Tornallyán megtartott nyilvános bírói árverésen a N e h r e r-féle köveces és kisreceskei birtokot legnagyobb részben Kubinyi Géza mint kk. Nehrer László meghatalmazottja és Dr. Cziner Miksa ügyvéd vették meg összesen 200000 kor. vételárban.

Sertéshizláló-telep Rimaszombatban. Sok életrevaló eszme, terv és gondolat merül fel beszélgetés közben, melyek kár, hogy a beszélgetés keretén kívül mentül szélesebb körben el nem terjednek s maradnak megvalósulatlanul. Ilyen életrevaló gondolat például az is, melynek minapában egy intelligens polgártársunk: Szabó József (mészáros) adott hangot egyik társas körünkben, alaposan kifejtve, hogy minő hasznos vállalat lenne a városi polgárságra és az egész környék lakosságára nézve, ha itt Rimaszombatban részvénytársasági vagy egyéb alapon sertéshizláló-telepet teremtenénk. Ma a gömör-megyei hentesek legnagyobb része Kőbányáról hozza a hizott sertést; holott innét lehetne Kőbányára és a szomszédos vármegyékbe szállítani. — A környék lakosságának sértésállománya biztos piacra találna itt helyben, a hol minden kellék meg van arra, hogy egy nagyobb szabású és mintaszerű sertés-hizláló telepet berendezhessünk, sokkal inkább mint pl. Debrecezenben vagy Kecskeméten, ahol nincs Rima-folyó, tehát a vizet is pénzen kell előállítani. Szabó Józsefnek — aki e téren bő tapasztalatokkal és szakértelemmel rendelkezik — egész kész terveze van már arra nézve, hogy miként kellene egy ilyen telepet mintaszerűen megalkotni és berendezni. Valóban örvendetes esemény lenne, ha ez az életrevaló közgazdasági idea minél előbb megvalósíthatnák.

Vasuti ügghöz. Rozsnyó és vidéke közönsége a rozsnyói vasuti állomás kibővítése és a dobsina—bánrévei vasuti közlekedés kényelmesebbé tétele czéljából kérvényt intéztek a kereskedelmi m. kir. minisztériumhoz, melyre a választ most kapták meg az érdekeltek a magas minisztériumtól. — Rozsnyó állomáson a fölvételi épület bővítése idővel e személyforgalom fejlődésével szükségessé fog válni, egyelőre azonban ennek megtörténte nem szükséges. Az érkező helyiségeknek létesítése ez idő szerint fölösleges. — A kocsiakra nézve előadott kérelem már legközelebb teljesülni fog, amennyiben az intézkedés megtörténte, hogy a bánréve—dobsinai vonalon közlekedő személyszállító vonatok hosszátáratu és Ráthgében kocsiakkal közlekedjenek. A vonat sebességének fokozatára irányuló kérelmekre a minisztérium felelete az, hogy a dobsina—bánrévei vonalon a vonatebességet fokozni már nem lehet, miután a sebesség a maximális. Igen örülünk, hogy vármegyénk e vonala emelkedni fog, mi szükséges is egy a közönség, mint a vármegye érdekében. De kérjük az illetékes helyről, mi lesz a mi vonalunkkal? a tiszolc—füleki vonallal? mikor kapunk mi Ráthgében hosszátáratu kocsikat, mikor fognak vonataink 35 km. sebességgel száguldozni? s mikor fog megszűnni ez ázsiai állapot e téren? Mi már elégszer szözlöttünk e tárgyról, s kértük az illetékes tényezőket, tegyenek meg mielőbb mindent, hogy vonalunkon a kocsi kicséréltesse és a sebesség fokoztassék; erre kérjük most is őket, ez a mi óhajunk!

Panasz. Örömmel láttuk, hogy a város az új vármegyeház környékén pompás gyalogjárókat készített, sőt a Tompatéren keresztül is sár nélkül juthatunk át akár lakezipőben is (de csak nappal vagy holdvilág mellett). Hát ez helyes és dicséretes! De annál elszomorítóbb, hogy a leánykáink iskoláját még mindig megközelíthetetlen sártenger veszi körül épen most az őszi veszélyes locs-pocs idején. Talán nem is került volna oly sokba egy összekötő átjárónak a kiépítése akár a postától, akár egyenesen a szemközti gyalogjáróig?! E kérdéssel kapcsolatban jut eszünkbe, hogy a háziurak jórésze nem veszi figyelembe azon városi szabályrendeletet, mely a gyalogjárók tisztántartását kötelezővé teszi. (B—tt.) — Nagyon is igaz van a beküldőnek, de tartozunk az igazságnak annak a kijelentésével, hogy tavasszal a régi és jogos kívánság okvetlenül kielégítést fog nyerni. (Szerk.)

Bélyegeken nem lehet fizetni. A kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminiszterrel együtt rendeletet bocsátott ki tudvalevően, mely szerint bélyegeken történő befizetéseket többé nem fogad el. Ily értelmű rendeletet adott ki most az államvasutak igazgatósága is és egyben figyelmezteti az érdekelteket, hogy ugy arczképes igazolványok kiállításáért, valamint érvényességükért veszett igazolványok érvényességének meghosszabbításáért teljesítendő, nemkülönbben bármilyen néven nevezendő befizetéseket csak készpénzben vagy pedig a posta-takarékpénztár után teljesítsék.

A sörárpatermelés föllendítése. Darányi földmivvelési miniszter leiratilag tudatta a Gömör-Kis-hontvármegyei gazdasági egyesülettel, hogy hajlandó két-száz métermázsá Hanna-árpát engedélyezni az egyesületnek kiscgazdák között vetőmagul leendő kiosztásra. Jól-lehet a vetőmag kedvezményes áron adatik, a kiscgazdák-nak, akkor kell megfizetniük, mikor terméséből hasznot láttak.

Szerkesztői üzenetek.

P. L. Radnót. E helyen is szívélyesen üdvözljük, s reméljük, hogy lapunk hasábjain egyszerű-mászor életjelt ad magáról.

N. F. Helyben. Önnek költői igényei ki lesznek elégítve, mert mint halljuk, a Stolcz vendéglőt „Tompá szálloda”-nak fogják legközelebb elkeresztelni.

Nyilt-tér.)*

Nyilatkozat.

Alólirott, mint a tiszolczi Magyar Kaszinó egyik tagja, szoros kötelességemnek tartom e kaszinóval szemben, hogy Trajtler Jánosné urnőnek a „Gömöri Hírlap” 43-ik számában tett újabb nyilatkozatára magam válaszoljak. — T. J. urnő a választások folyama alatt azt üzent nekem: hogy mint jóbarátom, igen sajnálna, ha bajom származnék abból, hogy én oly nagy Farkas-párti vagyok, hogy házámra még zászlót is tűztem; vigyázzak, nehogy még esetleg állásomat elveszítem. En személyesen megköszöntem irántam való érdeklődését, figyelmeztettem, hogy én cselekedeteim ura vagyok s olyast nem teszek, a mi a törvénnyel ellenkeznék. Egyidejűleg

*) E rovat alatt közöltékért a felelősség a beküldőt terheli.

viszontszolgálat fejében felszólítottam őt, hogy ne avatkozzék politikai dolgokba, mert az ügyis csak a férfiakra tartozik s én is nagyon sajnálnám, ha valami kellemetlenség lenne; de arról, hogy „inzu-tálni fogják, csúfítják”, szó sem volt. Szavaimból arra következtetni, hogy őt bármelyik kaszinói tag is megtámadni akarná, — abszurd dolog, annál is inkább, mert én, mint rokona és jóbarátja, kötelességemnek ismertem volna őt, oly esetek ellen magam megvédelmezni. Végül határozott meggyőződésöm az, hogy azon magán-termesztetű aljas levelező-lapokat, a melyeknek küldőit a Kaszinó minden tagja elítéli, nem küldhettem kaszinói tag.

E közlemény elkészítésén látja a napvilágot, mert ugyanez száma volt a „Gömöri Hírlap” közlésére, de ennek a lapnak szerkesztője, dacára annak, hogy kijelentettem — a nyilttérben való közlést saját költségemre eszközölje — kerekén megtagadta. Ha a szerkesztő az egyik fél nyilatkozatát a lapjában közli, — úgy hiszem — igazságos és méltányos dolog, — hogy a másik fél feleletét szintén közölni köteles. Különben ebben az ügyben itéljen a tisztelt olvasóközönség.

Teljes tisztelettel.
Tisztelezon, 1901. november 4.

Setina János, jegyző és m. k. tag.

Neuman és Strausz

kereskedelmi és mezőgazdasági ügygökök, (Erzsébet-tér 21. Gasko-féle ház), ajánlják magukat a gazdaközönség szíves figyelmébe.

Magán-hirdetések.

Két- vagy háromszobás

földszintes lakást keresek 1902. január 1-től, lehetőleg távol a város belső zajától s lehetőleg külön udvarral és egy kis kerttel. Czim a kiadóhivatalban.

Árlejtési hirdetmény.

Rimaszombat r. t. város cselédei és a városi tűzoltók részére 1902-ik évre szükséges és 1903. január 10-ig, illetve 300 koronára előirányzott ruhaneműek árlejtés mellett kiadása folyó évi november hó 11-ik napján, délelőtti 10 órakor a rendőrkapitányi hivatalban fog eszközöltetni, hol az árlejtési feltételek előzetesen is megtekinthetők.

Vállalkozók 200, illetve 30 korona bánatpénzt tartoznak letenni.

Rimaszombat, 1901. október 30.

Id. Badiny, r.-kapitány.

2 kazal széna

és sarju eladó Mindszenty Kálmánál.

Eladó ház.

Rimaszombatban, a Tompa Mihály-utca 10. sorszám alatt egy igen kényelmes, magános, kitűnő száraz, egészséges ház, három nagy pinczével, sertés-órákkal és egy nagy konyhakerttel együtt örök áron eladó. A vétel iránt értekezhetni lehet Zehery László tulajdonossal.

2-3

Hirdetmény.

Tornallya város vásárjoga az 1902-ik év január hó 1-ső napjától számítandó három évre a városházán 1901-ik évi november hó 20-ik napjának délutáni 3 óráján tartandó nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Borzy János, v. bíró.

Hirdetmény.

A „Gömörmezei nép- és iparbank” a 4862. 4046. 4378. 4730. 5781. 5830. 5086. 6034. 5515. 5177. 5558. 5955. 6359. 5916. 5893. 5623. 4189. 6353. 6215. 6048. 5860. 5904. 6348. 6337. 6213. 6079. 6026. 6066. 6067. 5007. 6265. 6273. 6182. 6366. 4781. 4697. 6223. 6226. 6261. 6266. 6350. 6377. számok alatt elzálogosított és nem rendezett kézi zálogtárgyaknak, u. m. arany, ezüst pénzeket, ékszereket, ezüst evő- és diszeszközöket, különféle értékpapirokat és betétes könyveket 1901. november hó 23-án délután 2 órakor saját helyiségében elárvereztet.

Rimaszombat, 1901. október 29.

2-2

Az igazgatóság.

Pályázati hirdetmény.

33. eln. sz. — Elhalálozás következtében üresedésbe jött várgedei körjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok. A körjegyzőségi Várgede, Balogfalva, Kerekgede és Gortva-Kisfalud községekből áll.

Ezen állás javadalmazása 1000 korona évi fizetés, 240 korona lakbér, 162 korona irodai, küldőnéz és napidij átalány, valamint a szabályrendeletileg megállapított magánmunkálatokért járó díjak szedése.

A választás folyó évi november hó 23-án délelőtti 10 órakor fog Várgedén a községi iskola helyiségében megtartatni.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, az 1883. évi I. t.-cz. 6-ik §-a, illetve az 1900. évi XX. tcz. 3. §-ának értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi november hó 22-ik napjának déli 12 órájáig hivatalomhoz annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

Feled, 1901. október hó 25-én.

Remenyik, h. főszolgabíró.

2-3

Kiadó üzlethelyiség.

Rimaszombatban, a Deák Ferencz-utca 8-ik szám alatti házban levő üzlethelyiség 1902. év január hó 1-től bérbé vehető — Bérelni szándékoztatók felvilágosítást ugyanott az emeleten lakó Benyó Béla tulajdonostól nyerhetnek.

3-*

Hirdetmény.

4399/2440. sz. — Szab. Rimaszombat r. t. város tulajdonát képező Erzsébet-tér 9. szám alatt fekvő volt kir. adóhivatal és számvételezési helyiség, mely áll 8 szoba és egy nagy padlásból, 1901. november hó 15-től 1910 május hó 1-ig zárt ajánlati árverés útján bérbeadatik.

Az összes helyiségek kikiáltási bérösszege 750 korona, két részre elkülönítve 4—4 szoba s megfelelő padlás-részszel egy-egy lakrész kikiáltási évi bére 400—400 korona.

Felhivatnak azért mindazok, kik ezen helyiségeket kibérelni óhajtják, hogy zárt ajánlatukat 100 korona bánatpénzzel felszerelve f. évi november hó 15-ének délelőtti 12 órájáig annyival is inkább adják be, mivel a később érkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1901. évi október hó 29-én tartott üléséből.

Kishonhy Gyula, polgármester.

Bérbeadó.

Az új vármegyei és kir. törvényszéki paloták között épülő emeletes ház földszinti részén 1902. év május elsejére két bolt és két 3—3 szobás lakás mellékkel helyiségekkel bérbé kiadó.

Bérelni szándékoztatók értekezhetnek Andrási László fényképész tulajdonossal Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca.

1-*

Faarverési hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi miniszter urnak f. évi 1223/1—3. b. szám alatt kelt engedélye alapján Fűrész község tulajdonát képező s Fűrész község határában fekvő mintegy 275 kat. hold kiterjedésű erdő 6022. m³ köbtartalmu bükkfa-készlete Fűrész község (Gömör-Kishontvármegye) házában 1901. évi november hó 16-án reggel 9 órakor nyilvános szó- és írásbeli árverésen el fog adatni.

A becsérték mint kikiáltási ár 8430 korona 80 fillér; a kihasználás időtartama 1904. évi április hó végén jár le.

Az árverés érvényességéhez felsőbb jóváhagyás szükséges.

Az írásbeli zárt ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe:

- ha a hirdetményben kitűzött óra előtt adatnak be;
- ha tisztán kivehető számjegyekkel s egyszersmind betűkkel is kiírva tartalmazzák a megajánlott összeget;
- ha az ajánlat szövege, valamint annak borítéka kívül az értékesítés tárgyát képező haszonvétel megjelölését szövegszerűen tartalmazza, úgy a mint az a hirdetményben foglaltatik;
- ha lepecsételve és ivenként 1 koronás bélyeggel ellátva adatnak be;
- ha tartalmazzák azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri s azoknak magát teljesen aláveti;
- ha bánatpénzképen a megajánlott összegnek legalább 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban tartalmazzák;
- ha ugy vannak aláírva, hogy az aláírásból az ajánlattevőnek neve és lakhelye (utolsó postaállomás) világosan kiolvasható. A részletes árverési és szerződési feltételek Fűrész község bírójánál, a nyustyai körjegyzői hivatalnál és a nyustyai m. kir. járási erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Fűrészben, 1901. évi október 7-én.

Purjesz Ignác s. k., Sandrovicz János s. k., körjegyző. (P. H.) bíró.

Olcsó árak!

REISZ M.

Pontos kiszolgálat!

női és férfi divatáru raktára Rimaszombat, Deák Ferencz-utca.

Mindenemü uri divatcikk, férfi és női kalapok. A karlsbadi férfi-, női és gyermek-czipők és Pöhler és Habig-féle kalapok egyedüli főraktára.

Férfi kabátok, Hawelock, gummi köpönyegek, fu- és gyermek öltönyök, női kabátok, felöltők, gallérok, leányka kabátok óriási választékban.

Ing-bluz, derék-öv, pipere-czikkek, parfüm, Jäger-íngék és harisnyák, nyakkendők, zsebkendő, esernyő és napernyők, utazó bőröndök.

Egyedüli raktár Hamerli-féle pécsi honi gyártmányu keztyűkben. Íngék és mindenemü fehérneműek mérték után is készíttetnek, norinbergi galanteria áruk, sport-czikkek, kerékpár-sapkák, vadász-kabátok stb.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Elvem: hazai gyártmányu esekély hasznonali eladása

Uj! Különös figyelemre méltó! Uj!

Mindenemü czipőbe az általam képviselt Dr. Höges-féle, az egész világon szabadalmazott

Asbest-talpbetétek

azonnal elhelyeztetnek.

Eladó házak.

A rimaszombati takarékpénztár tulajdonát tevő Forster-, Majomi-, Susztek- és Biaczovszki-féle házak szabad kézből eladók.

Bővebb értesítés nyerhető hivatalos órák alatt a takarékpénztár helyiségében.

1-3

Hirdetmény.

538. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszék 1901. évi 8150. számú végzése következtében dr. Molnár Gyula javára Kossuth József ellen 367 kor. 10 fill. s jár. erejéig 1901. évi szeptember hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2544 koronára becsült tehenek, lovak, kocsi, hámos, lócsákából álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1901. V. 335. sz. végzése folytán 367 kor. 10 fill. tőkekövetelés ennek 1901. évi június hó 15. napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 65 kor. 98 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig Csizben alperesnél leendő eszközölésére 1901. évi november hó 12-ik napjának d. e. 10 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékoztatók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszében, 1901. évi okt. hó 18-ik napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

HOLLÓSY JÓZSEF

első és legrégebbi temetkező-vállalata

temetkező-vállalata

RIMASZOMBATBAN.

Érc- és fakoporsók gyári bizományi raktára.

Butorkereskedés, asztalos műhely.

Losonci-utca 21. és Kossuth Lajos-u. 19. sz. saját házában.

Alapított 1864.

Alapított 1864.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség tudomására, hogy az 1864. évtől fennálló temetkező-vállalatomban ez idő szerint az ország legelső gyárainak érc- és fakoporsó készítményeit bírom raktáron bizományba.

Halalozások alkalmával a szomorodott felek raktáramban a szükséges összes kellékeket, különféle minőségben és választékban — mérsékelt áron — fellelhetik; van raktáron mindenféle alakú és mennyiségű, diszes és egyszerű érc- és fakoporsó, szemfedő, lepedő, fejpárna és fejdísz, harisnya és czipő, gyertya a ravatal körül és az egyházi személyek részére, sirkoszorú, koszorúszalag különféle szélesség és színben, mű- és díszvirág a koporsó és halottas szoba díszítéséhez stb. stb.

Tartok halottas kocsikat egyenruhás szolgaszemély-zettel.

Továbbá ajánlkozom halottkémi jelentés kieszközölésére, sírhely kiásatására, harangoztatásra, halottas szobának és környékének feketével való bevonására és díszítésére, gyászjelvények készítésére és szétküldésére, az egyházi személyeknek a végtisztesség megadására való felkérésére stb.

Bútorokból nagy raktárt tartok folyton, itt a leg-egyszerűbbtől a legdivatosabb tárgyak is feltalálhatók és minden jutányos áron; igen alkalmas vásárlás menyasszonyi berendezkedésre.

Épületi asztalos munkák bármilyen kivitelben, a legjobb anyagból műhelyemben szintén készül.

Szolgálatkészségemet és raktáram nagy választékát a n. é. közönség jóakarataiba ajánlván, vagyok

kiváló tisztelettel

HOLLÓSY JOZSEF,

temetésrendező, bútor- és épületasztalos.

8-*